

Till:

Hälso- och sjukvårdsregionråd, Talla Alkurdi
Hälso- och sjukvårdsnämnden

För kännedom till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, Anders Ahlsson
Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), Joakim Lavesson
Tolkcentralens verksamhetschef, Marianne Risberg
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Mats Nilsson

Region Stockholm begränsar möjlighet till delaktighet

Den 11 november mottog intresseorganisationerna information om att Tolkcentralen fram till årsskiftet kommer att prioritera bort alla tolkbeställningar för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet i Stockholm som inte är hälso- och sjukvårdsrelaterade. Dessutom dras redan beviljade tolkbeställningar tillbaka. Dessa åtgärder sker på grund av ekonomiska skäl.

Vi kan inte acceptera att Region Stockholm kraftigt begränsar våra målgruppers möjlighet till ett likvärdigt och delaktigt vardagsliv. Det medför även en enorm stress för våra målgrupper att inte veta vilka tolkbeställningar som är tryggade och att de nu måste klara sig utan tolk året ut vid viktiga vardagsärenden, arbetsplatsmöten, olika förtroendeuppdrag, politiska uppdrag och sociala aktiviteter.

Med anledning av Tolkcentralens besked vill vi belysa två utdrag från Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30):

8 kap Ansvar att erbjuda hälso- och sjukvård

1 § Regionen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom regionen. [...] Även i övrigt ska regionen verka för en god hälsa hos befolkningen.

7 § Regionen ska erbjuda dem som avses i 1 §

3. tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade.

Tolkanvändarnas tillgång till kommunikation är en mänsklig rättighet. Region Stockholms agerande visar tydligt att regionen missbrukar det handlingsutrymme som en skyldighetslag ger. I synnerhet när redan beviljade tolkbeställningar återkallas skadas målgruppens förtroende för den modell med skyldighetslag som tillämpas idag.

Enligt lagen ska regionen således erbjuda tolktjänst till våra målgrupper hela året, men det är inte första gången Tolkcentralens pengar tar slut före årsskiftet. Det skedde även 2015, 2018 och 2019. Pandemin gjorde att pengarna inte tog slut i förtid. Som vi intresseorganisationer under lång tid har påpekat, så måste Tolkcentralen och regionen se över budgeten och se till att avsätta medel för Tolkcentralen som är tillräckliga för att uppfylla tolkbehoven. Vardagstolkning är för våra målgrupper en rättighet som gör det möjligt att delta i olika vardagsaktiviteter. Ofta är det den enda möjligheten att bryta isoleringen i deras vardagsliv.

Det är anmärkningsvärt att varken SLSO eller Tolkcentralen förutsett trycket tidigare och i god tid kunnat äska medel från HSF för att tillgodose behovet, och det är ännu mer anmärkningsvärt att regionen nekat att bevilja äskandet och skjuta till extra medel till en oerhört viktig funktion för våra målgrupper och för samhället.

I stället går regionen via Tolkcentralen ut med att alla tolkbeställningar som inte är hälso- och sjukvårdsrelaterade kommer att nekas och berövar därmed våra målgrupper möjligheten att få tolk och rätten till delaktighet fram till årsskiftet. Utöver det dras även redan beviljade beställningar tillbaka.

Vi har tre krav:

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska omedelbart tillsätta mer medel till Tolkcentralen året ut.
2. Budgeten ska justeras för år 2023 där totala medel motsvarar både Tolkcentralens upphandling och det förväntade behovet av medel för tolkkostnader.
3. Hälso- och sjukvårdsnämnden och Tolkcentralen ska se över budgeten för de kommande åren så att så att Tolkcentralens anslag motsvarar behovet och liknande situation inte uppkommer igen.

Stockholm, 16 november 2022

Stockholms Dövas Förening

David Farkas, ordförande

FSDB Stockholm Gotland

Alex Boije, ordförande

Hörselskadades Distrikt i Stockholms län

Agneta Österman Lindquist, ordförande

Hörselskadades distrikt
i Stockholms län